Nowy rosyjski statek polarny

Aleksandr W. Karpienko

Jak wiadomo, pierwszymi którzy zobaczyli brzegi Antarktydy byli w latach 1819-1821 rosyjscy odkrywcy – F. F. Bellingshausen i P. M. Łazariew. Od tamtej pory minęło wiele czasu, ale zainteresowanie tym najbardziej odizolowanym i jedynym kontynentem bez rdzennej ludności ciągle wzrasta.

Dziś rolę jednostki łączącej ten nieprzyjazny ląd z Rosją pełni statek naukowo-badawczy, zbudowany w 1987 roku w fińskiej stoczni w Rauma. Nazwano go na cześć bohatera ZSRR, akademika E. K. Fiodorowa, który pracował na pierwszej radzieckiej dryfującej stacji *Siewiernyj Poljus-1*. Jednostka rozpoczęła pierwszy rejs 24 października 1987 roku. Corocznie pływa do Arktyki w sierpniu i wrześniu oraz uczestniczy w pracach rosyjskiej ekspedycji antarktycznej od listopada od maja. 30 sierpnia 2005 roku *Akademik Fiodorow*, w czasie misji „Arktyka-2005", jako pierwszy w historii statek transportowy osiągnął biegun północny bez pomocy lodołamacza. Podczas wyprawy przeprowadzono szereg badań geologicznych dna Oceanu Arktycznego, w tym Grzbietu Mendelejewa. Pomogą one ustalić granice szelfu kontynentalnego należącego do Rosji. Do września 2007 roku statek spędził w morzu 4045 dób (ponad 11 lat), odbył 25 rejsów do Arktyki i Antarktyki, przebył 687 tys. Mm, w tym 100 tys. w lodach. Jego właścicielem jest Arktyczny i Antarktyczny Instytut Naukowo-Badawczy (AAINB).

Jednak 22 lata w „lodowej służbie" zrobiło swoje. Ekstremalne warunki klimatyczne doprowadziły jednostkę do stanu, który spowoduje wyczerpanie resursów kadłuba i urządzeń w ciągu 3-4 lat. Dlatego już w 2001 roku z inicjatywy AAINB zapadła decyzja rządu o rozpoczęciu projektowania następcy *Fiodorowa*. Przetarg wygrał Centralny Instytut Naukowo-Badawczy im. Akademika Kryłowa z Petersburga, a projekt 22280 powstał w biurze konstrukcyjnym Baltsudprojekt, będącym filią instytutu. Jednostka ma spełniać Rosyjskiego Rejestru Żeglugi Morskiej i otrzyma klasę KM LU7 [2] A2 dla statków specjalnego przeznaczenia z nieograniczonym rejonem nawigacji, w tym dryfu i pływania w lodzie, a także morzach tropikalnych. Wśród jej zadań będzie wymiana personelu stacji polarnych, ich zaopatrywanie, wyładunek towarów na nieprzygotowany brzeg lub krę, prowadzenie badań oceanów, a także wywożenie odpadów z Antarktydy.

Jednostka projektu 22280 będzie miała konstrukcję dwupokładową, z lądowiskiem dla śmigłowca i hangarem na rufie, nadbudówką w rejonie śródokręcia oraz pokładem transportowym z żurawiami na dziobie. Znajdą się na niej zbiorniki na ładunki płynne, chłodnie oraz magazyny do przewozu materiałów wybuchowych. Siłownia spalinowo-elektryczna będzie napędzała dwie linie wałów ze śrubami nastawnymi. Na dziobie i rufie otrzyma po jednym sterze strumieniowym. Do przetwarzania wyników badań, sondowania atmosfery itd., przeznaczono osiem laboratoriów. Oprócz załogi przewidziano miejsca dla 80 członków ekspedycji naukowej. Statek zabierze też dwa śmigłowce Ka-32.

Przetarg na budowę jednostki wygrały Stocznie Admiralicji z Sankt Petersburga. Umowę wartą 5,3 mld rubli zawarto 1 grudnia 2008 roku z Federalną Służbą Hydrometeorologii i Monitoringu Środowiska. Na początku kwietnia br. rozpoczęto cięcie stali do budowy kadłuba. 30 czerwca uroczyście położono stępkę (nr bud. 02440), a właściwie sekcję nr 1301A o masie 52,2 t. Nowy statek w założeniu ma nie tylko dorównywać *Fiodorowi*, lecz powinien wnieść nową jakość. Choć na razie jest znany jedynie pod numerem projektowym, polarnicy już sugerują nazwę dla powstającego flagowca – *Akademik Aleksiej Tresznikow*, na cześć uczestnika pierwszej ekspedycji do Arktyki i Antarktyki. Wejście do służby przewidziano jesienią 2011 roku. Nowy statek będzie współpracował z *Fiodorowem*, prawdopodobnie aż do czasu pojawienia się jednostki bliźniaczej. Jej budowa jest konieczna, choćby ze względów bezpieczeństwa. Wystarczy przypomnieć przypadek *Michaiła Somowa* sprzed dekady, który utknął w lodzie i musiał czekać na zakrojoną na szeroką skalę akcję ratowniczą.

Podstawowe dane projektu 22280
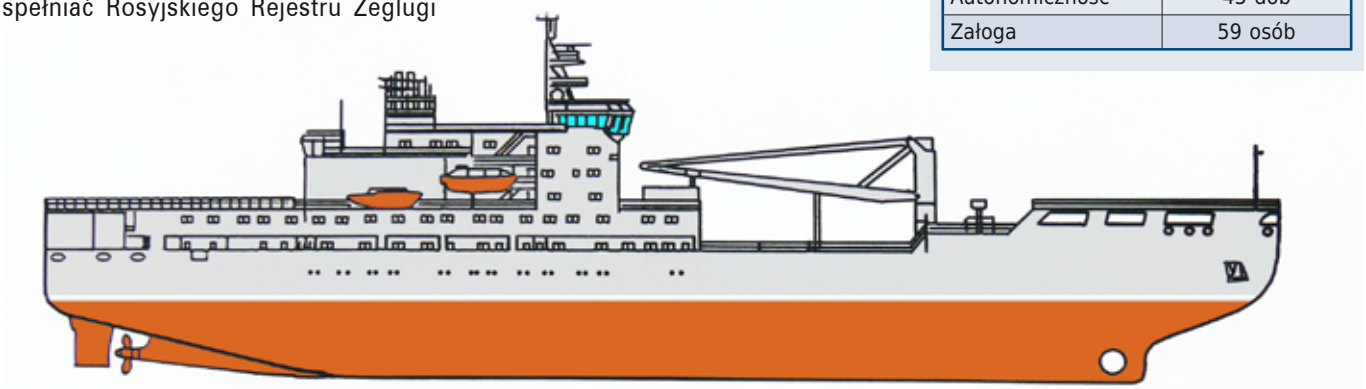
Długość	133,59 m
Szerokość	23,0 m
Zanurzenie	8,5 m
Moc napędu	16 800 kW
Prędkość	16 w.
Prędkość w lodzie o grubości 1,1 m	2 w.
Zasięg	15 000 Mm
Autonomiczność	45 dób
Załoga	59 osób